

❖ عنوان:

مطالعه امکان‌سنجی یکپارچه سازی نظام بازرگانی هوشمند در سازمان

❖ نوع خروجی حاصل از انجام پژوهش:

طرح پژوهشی | گزارش کارشناسی □ سند سیاستگذاری □

❖ عنوان برنامه راهبردی کلان و بخشی مرتبط با پژوهش:

«طرح پژوهشی»

استانداردترین تولید علمی شناخته شده است که منطبق با اصول علمی روش تحقیق انجام می‌شود. مراحل اجرای طرح پژوهشی شامل نیازسنجی پژوهشی (از طریق طرح سالانه نیازسنجی پژوهشی سازمان)، تعیین عنوان، شرح خدمات، دریافت پروپوزال، ارزیابی و تایید پروپوزال توسط شورای پژوهش، انعقاد قرارداد، انجام پژوهش، داوری علمی و تایید نهایی شورای پژوهش می‌باشد.

«سند سیاست‌گذاری»^۱

- «سند سیاست‌گذاری»، گزارشی کوتاه، بی‌طرفانه و موجز در پاسخ به یک سوال مشخص یا راجع به یک مسئله خاص است که استاندارد صلاحیت برای تهیه سند سیاست‌گذاری، افراد خبره هستند. این گزارش شامل سه بخش زیر می‌شود.
- بخش اول که به آن «خلاصه مدیریتی»^۲ خواهیم گفت، بر روی جلد گزارش، ضمن بیان مشکل در یک یا دو سطر، به ارایه راهکارهای اجرایی منطقی برای آن در حداکثر نصف صفحه می‌پردازد.
  - بخش دوم که گزارش اصلی را تشکیل می‌دهد و در 3 تا 5 صفحه مطابق چارچوب تعیین شده تهیه می‌شود، «پیشنهادات سیاست‌گذاری»^۳ نامیده می‌شود.
  - بخش سوم که به تحلیل دقیق موضوع و ارایه اسناد پشتیبان آن می‌پردازد، «یادداشت سیاست‌گذاری»^۴ نام دارد. هر یک از این سه بخش برای اهداف خاص و مخاطبان ویژه خود تهیه می‌شوند.

«گزارش کارشناسی»

شامل ارایه یک گزارش کامل در خصوص یک موضوع خاص مورد نظر است که به یک فرد مجری با سطح صلاحیت حداقل «محقق» واگذار می‌شود تا در مدت زمان چند روز تا حداکثر 3 ماه، گزارش مورد نظر را منطبق با فرمت ارایه شده تهیه و ارایه نماید.

1. Policy Paper
2. Managerial Breif
3. Policy Breif
4. Policy Paper

❖ بیان و توصیف مسئله

نظام بازرگانی را می‌توان مجموعه‌ای از فرایندها و اقدامات مرتبط با امور بازرگانی دانست که در تمامی سطوح یک سازمان نقش بازی می‌کنند. از تعاملات، مذاکرات و تفاهم‌نامه‌های تجاری و حضور در پیمان‌ها در سطح بین‌الملل، الحاق به سازمان جهانی تجارت گرفته تا موضوعات مرتبط با اتحادیه‌ها، بنگاه‌های تولیدی، خدماتی و سازمان‌های کوچک و متوسط عمده فروش و خرده فروش، فعالیت‌های توزیعی در کنار سایر فعالیت‌های خدمات مالی و بیمه‌ای و نیز سیاست‌های اقتصادی و قوانین و مقررات کشور منجر به پیچیده شدن نظام بازرگانی می‌گردد. نظام بازرگانی منسجم تسهیل‌کننده جریان فیزیکی و روابط غیر فیزیکی کالا و خدمات می‌باشد. همواره بخشی از سهم هزینه‌های اجتماعی و افزایش منافع و رفاه اجتماعی در هر سیستم اقتصادی برعهده نظام بازرگانی خواهد بود (مطالعه تطبیقی نظام جامع بازرگانی کشورهای منتخب، ابراهیم رضایی، 1400).

سازمان تامین اجتماعی با داشتن شرکت‌های متعدد در حوزه‌های بازرگانی، در داخل و در سطح بین‌الملل، به فعالیت در این حوزه می‌پردازد. بدون تردید تقویت و هم‌افزایی فی مابین زیرمجموعه‌های تابعه سازمان تامین اجتماعی، امکان بهره‌وری مناسب‌تر، کاهش هزینه‌ها، افزایش سودآوری و توسعه بیشتر بازار با هدف حفظ و ارتقاء سرمایه‌های جامعه هدف (بیمه‌شدگان، مستمری‌بگیران و کارفرمایان محترم) را ممکن می‌سازد. جهت‌دهی، یکپارچه‌سازی و هدایت سازمانی با چنین گستردگی و تنوع در فعالیت‌ها، ضروری می‌رسد اما این موضوع مستلزم شناسایی رویکردها و روش‌های مناسبی است تا ضمن تبیین و تحلیل سیستم مورد بررسی بتواند چارچوب‌های طراحی و بهینه‌سازی عملکرد و یکپارچگی نظام و ایجاد ارتباط مؤثر بین پتانسیل‌های موجود (شرکت‌های تابعه) را محقق نماید. به نظر می‌رسد، به منظور بازنگری و بهبود در ساختارها، تعاملات و فعالیت‌های بخش بازرگانی سازمان، شناخت و وضعیت فعلی و نیز بررسی تجربه سایر کشورها در مواجهه با چالش‌ها و ارائه راهکارهای ملی و بخشی بازرگانی حائز اهمیت می‌باشد. از سویی دیگر استفاده از فناوری در راستای تسهیل فرآیندها و افزایش سرعت انجام امور کسب‌وکارها در حال حاضر شدت بیشتری گرفته است و سرعت اهمیت بیشتری پیدا کرده است بهره‌گیری از تجارب سامانه جامع تجارت ایران می‌تواند در کلیه مراحل امور بازرگانی بر بستر پلتفرم الکترونیکی سازمان بازرگانی را از حالت سنتی به سوی الکترونیکی کردن کلیه فرایندها سوق دهد.

بنابراین پیشنهاد می‌گردد جهت کسب اطلاعات، تحلیلها و دیدگاههایی به منظور جهت‌دهی و کمک به مرحله بازنگری ساختاری و بهبود نظام بازرگانی سازمان، مطالعه تطبیقی در حوزه بازرگانی در سطح بین‌الملل و مقایسه آن با وضعیت بازرگانی موجود در سازمان با همکاری این شرکت و موسسه عالی پژوهش سازمان انجام پذیرد.

بدهی است ایجاد ساختار بازرگانی به صورت منسجم در سازمان، منجر به استفاده حداکثری از پتانسیل‌های موجود به خصوص شرکت‌هایی که در این زمینه فعالیت دارند، خواهد شد. از این رو، طرح پژوهشی با عنوان «

فرم درخواست طرحنامه (RFP)

مطالعه امکان سنجی یکپارچه سازی نظام بازرگانی هوشمند در سازمان « در دستور کار مؤسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی قرار گرفته است.

❖ هدف کلی:

مطالعه امکان سنجی یکپارچه سازی نظام بازرگانی هوشمند در سازمان

❖ اهداف اختصاصی:

- مطالعه تطبیقی در حوزه بازرگانی در سطح بین الملل و مقایسه آن با وضعیت بازرگانی موجود در سازمان
- مطالعه و بررسی ساختار فعلی وضعیت بازرگانی سازمان تامین اجتماعی ایران
- بررسی و امکان سنجی یکپارچه سازی و نظارت بر فرآیند تجارت در سازمان
- استانداردسازی و هماهنگ سازی اسناد تجاری و ارائه راه کارهای یکپارچه
- تنظیم مقررات شرکت های دارای فعالیت های مشابه
- ارائه پلتفرم الکترونیکی امن، قابل اعتماد، شفاف و مبتنی بر استانداردهای باز به منظور تسهیل جریان تبادل اطلاعات

❖ اهداف کاربردی مورد انتظار

- ایجاد شفافیت اطلاعاتی در فرآیندهای تجاری
- افزایش وحدت رویه در حوزه های بازرگانی
- چابک سازی فرایندهای بازرگانی و جلوگیری از موازی کاری
- حذف رقابت های منفی، تجمیع خریده ها، کاهش هزینه های سربار و مازاد و ...
- افزایش کارایی و اثربخشی

❖ محدوده مکانی

محدوده مکانی، حوزه شرکت های بازرگانی سازمان تامین اجتماعی

❖ زمان مورد انتظار اجرای پژوهش

مدت زمان مورد نیاز برای اجرای طرح شش ماه می باشد.

❖ شرح خدمات

- مطالعه و بررسی ساختار بازرگانی در سایر کشورها (کشورها با توجه به نوع نظام تامین مالی (بورسی، بیسمارکی، مشارکتی (... انتخاب شوند)
- مطالعه و بررسی ساختار بازرگانی فعلی سازمان تامین اجتماعی ایران

- مقایسه ساختار بازرگانی در سطح بین الملل با ساختار بازرگانی سازمان تامین اجتماعی ایران
- ارائه راهکارهایی به منظور بازنگری ساختاری و بهبود نظام بازرگانی سازمان
- ارائه یک پلتفرم الکترونیکی امن، قابل اعتماد، شفاف و مبتنی بر استانداردهای باز

❖ خروجی‌های موردانتظار

- گزارش کارشناسی (اصلاح ساختار سازمانی و الکترونیکی کردن فرایندهای کسب و کار)
- مقاله
- چکیده مدیریتی
- چکیده سیاستی

نام و امضاء معاون یا بالاترین مقام اجرایی حوزه:

نام و امضاء نماینده تام الاختیار معاونت/کارفرما:

نام و امضاء مدیر گروه پژوهشی موسسه:

نام و امضاء معاون پژوهشی موسسه:

تاریخ تکمیل فرم: